

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

๑. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๒. เพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่

๓. เพื่อนำหลักกรรมวิธีบทที่ ๔ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ตั้งแต่อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป เป็นประชากรในการศึกษา โดยเลือกประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๑,๑๖๒ คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน ๒๑๔ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕ และเป็นเพศชาย มีจำนวน ๑๘๖ คนคิดเป็น ร้อยละ ๔๖.๕ มีอายุอยู่ระหว่าง ๕๑ - ๖๐ ปีมีจำนวน ๑๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐ ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรมีจำนวน ๑๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๓ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๑๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕

๕.๑.๒ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

๑) องค์ประกอบด้านพื้นที่ ประชาชนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๑๕

๒) องค์ประกอบด้านการจัดการ ประชาชนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๑

๓) องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ ประชาชนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๔

๔) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม ประชาชนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๓

๕.๑.๓ สมมติฐานการวิจัย

การบริหารจัดการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา ประสบผลสำเร็จได้ด้วยดีโดยนำหลักธรรมอริยาสัจธรรม มาประยุกต์ใช้ หลักธรรมอริยาสัจธรรม ยังคงเป็นหลักธรรมการบริหารงานที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ความขยันหมั่นเพียรมีการเอาใจใส่ในงานรู้จักวิเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไข พัฒนาจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ดี นำมาปรับใช้ในการทำงาน รักษาที่ทำ ขยันทำงาน รับผิดชอบงาน และรู้จักไตร่ตรองให้ถี่ถ้วนการพัฒนาการท่องเที่ยวก็จะเกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสมบูรณ์และยั่งยืนสืบไป

๕.๑.๔ สรุปข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะ ซึ่งจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

องค์ประกอบด้านพื้นที่

เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาสามารถดำเนินการจัดการท่องเที่ยวได้ดี ประชาชนส่วนใหญ่มีใจที่จะร่วมมือกับทางเทศบาลเป็นอย่างดี มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายงาน เช่น งานหนาวนี้ที่เมืองแกน งานเดือน๘ เข้า เดือน๙ ออก ใส่ขันดอกบูชาเสาอินทขิล แหล่งเตาเผาอินทขิล วัดเด่นสรีศรีเมืองแกน วัดบ้านปาง และถนนของพ่อ ควรปรับปรุงถนนเส้นทางเข้าแหล่งเตาเผาอินทขิลเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างยั่งยืน

องค์ประกอบด้านการจัดการ

เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาสามารถบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี และเป็นขั้นตอนการปฏิบัติที่ดี ควรจัดให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม การชักชวนหรือแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ว่าท้องถิ่นเรามีสถานที่สำคัญอะไรบ้างและสถานที่นี้มีประวัติและความสำคัญอย่างไร และควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและโภชนาการเป็นประโยชน์แก่ชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาเที่ยวชม

องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ

เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาสามารถจัดทำได้อย่างดี เข้าใจและเข้าถึงความต้องการของประชาชน มีการจัดการอบรมมัคคุเทศก์น้อย เด็กๆ จากหลายชุมชนหลายๆ โรงเรียนเข้ามาอบรมเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี หากดำเนินกิจกรรมใดประเมินแล้วไม่ผ่านเกณฑ์หรือไม่ได้รับการตอบรับจากนักท่องเที่ยวเท่าที่ควรปรับปรุง

องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม

เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาได้นำกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน เข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวโดยตลอดและส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วม คือได้ช่วยในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว มีโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวควรดำเนินการให้ต่อเนื่อง เช่น โครงการมัคคุเทศก์น้อย การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนให้ความร่วมมือให้ความสนใจ และเป็นตัวแทนก็สามารถประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างยั่งยืน

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะ ซึ่งจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาเป็นอย่างไร

พบว่า แหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา มีการดำเนินงานโดยเริ่มการเชื่อมโยงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา ซึ่งได้ดำเนินการแยกเครือข่ายออกเป็น ๔ กลุ่ม ๑) กลุ่มเครือข่ายผู้บริหาร ๒) กลุ่มผู้นำชุมชน ๓) กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน ๔) กลุ่มเครือข่ายผู้ประกอบการ เป็นเมือง

ที่คน มีอัธยาศัยดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีวิถีชีวิตที่น่าชื่นชมนักท่องเที่ยวได้มาสัมผัสวิถีชีวิต ธรรมชาติ ศิลปะวัฒนธรรม เมืองประวัติศาสตร์ มีพื้นฐานอาชีพเกษตรกร และโดยอาชีพเกษตร ยังคงเกื้อหนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี

สาระของแหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกนเป็นอย่างดี

พบว่า สาระของแหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกน ต้นทุนทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว ดินดี น้ำดี ธรรมชาติดี วิถีชีวิต ศิลปะวัฒนธรรม อารยธรรมเก่าแก่ทำให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เข้ากับธรรมชาติ โดยวิถีชีวิตคนเมืองแกน มีทั้งวิถีชีวิตดั้งเดิม มีธรรมชาติที่งดงาม มีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นของตนเอง เป็นเมืองเก่าแก่ที่ควรค่า แก่การรำลึก การท่องเที่ยวที่ยังคงมีกลิ่นไอวิถีชีวิตท้องถิ่น เป็นเมืองชนบทที่ยังคงมีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์วิถีชีวิตที่เป็นแบบเดิม ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถดำเนินการได้ง่าย และเกิดประโยชน์แก่ชุมชนและประชาชนอย่างยั่งยืนที่สุด

ความเชื่อมโยงในภูมิสถาปัตการท่องเที่ยวอย่างไร

พบว่า ความเชื่อมโยงในภูมิสถาปัตการท่องเที่ยวมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบทั้งแผน ที่เส้นทางท่องเที่ยว ในปัจจุบันได้อบรมอาสาสมัครมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เพื่อเพิ่มทักษะการเป็นเจ้าบ้าน ที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยว มีเส้นทางเดินรถที่เข้าออก ๔ เส้นทาง ทั้งเดินทางจากปากทาง เชื้อนแม่จัด ตำบลแม่หอพระ ค่ายนเรศวร และทางอำเภอพร้าว มีป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำ นักท่องเที่ยวสามารถทราบแหล่งที่ไปท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจน ถนน ๒ ข้างทางมีถนนของพ่อ (ถนนสายสี่เหลียง) เส้นทางชลประทานเชื้อนแม่จัดปลูกต้นราชพฤกษ์ ถนนคันคลองบ้านปง (ถนนสายสีแดง) เส้นทางคันคลองปลูกต้นทองกวาว และถนนสายท่าตันปุย-วังแดง(ถนนสายสีม่วง) ซึ่งปลูกดอกอินทนิล งานหนานนี้ บ้าน ๓ หลัง แสดงวิถีชีวิต บ้านไถลื้อ ไทยอง คนเมือง เป็นการแสดงวิถีชีวิต แหล่งเตาเผาอินทนิล อนุสาวรีย์พระเจ้าสามฝั่งแกน เสาหลักเมืองอินทิล และที่พักริมโฮมสเตย์หลายๆแห่งยังคงแสดงวิถีชีวิตได้ดีซึ่งมีมากกว่า ๑๐ แห่ง ไว้เพื่อรองรับ นักท่องเที่ยวและการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การวิจัยเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาล เมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ จากผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมือง เมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

๕.๒.๒ หลักธรรมอิทธิบาท ๔ มาประยุกต์ใช้ ในการบริหารจัดการ ด้านการท่องเที่ยว เชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ อิทธิบาท๔ ยังคงเป็น

หลักธรรมาภิบาลบริหารงานที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ความขยันหมั่นเพียรมีการเอาใจใส่ในงานรู้จักวิเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไข พัฒนาจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ดี

๕.๒.๓ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาใน ๔ ด้าน คือ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านการจัดการ องค์ประกอบด้านกิจกรรม และกระบวนการ ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ**องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม** ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ๑) แหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา เป็นเมืองเกษตรกรรมมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม เมืองประวัติศาสตร์ ๒) ด้านสาระของแหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกนมีต้นทุนทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตคนเมืองแกน ศิลปวัฒนธรรม อารยธรรมเก่าแก่ กลิ่นไอวิถีชีวิตท้องถิ่น ๓) ด้านความเชื่อมโยงในภูมิสถาปัตย์การท่องเที่ยวเมืองแกนแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวมีคฤหาสน์น้อยและคฤหาสน์ท้องถิ่น อบรมทักษะการเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วัฒนาพร สุญา**^{๕๙} เรื่องแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษา แหล่งท่องเที่ยวดอยตุง จังหวัดเชียงราย พบว่าบริบทของสภาพแหล่งท่องเที่ยวดอยตุงตามองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการองค์ประกอบด้านองค์การ และองค์ประกอบด้านการจัดการมีความพร้อมและสามารถจัดการแหล่งท่องเที่ยวดอยตุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไรก็ตามผลจากการศึกษาค้นคว้าชี้ให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้ด้านพื้นที่ท่องเที่ยว ดอยตุง ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับกลาง ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวควรจะมีการปรับปรุงด้านการให้ความรู้และการสื่อความหมายให้กับ นักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล**^{๖๐} อธิบายได้ว่าเรื่องการศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดปทุมธานี และพบว่า จังหวัดปทุมธานีมีทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงโดดเด่นด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวมอญ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านโบราณสถาน

^{๕๙}วัฒนาพร สุญา, “แนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวดอยตุง จังหวัดเชียงราย”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๕๔.

^{๖๐}พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล, เรื่อง “การศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดปทุมธานี”, **วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), ๒๕๕๓.

และโบราณวัตถุ ได้แก่ วัดมอญ เตาโอ่งอ่าง เครื่องปั้น ดินเผา ตุ่มสามโคก ตลอดจนด้านประเพณี เทศกาล แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในจังหวัดปทุมธานี ควรเน้นการพัฒนาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญ อนุรักษ์และ ถ่ายทอดภูมิปัญญา และองค์ความรู้ให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนาด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ของชุมชนชาวมอญ ควรพัฒนาด้านการคมนาคม โดยการปรับปรุงถนน และพัฒนาเส้นทาง การเดินทางไปสู่แหล่งท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงถึงกัน ตลอดจน พัฒนาด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วัชรภรณ์ ระยาศรี**^{๖๑} อธิบายว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าศิลปกรรมไทยเป็นสิ่งควรช่วยกันอนุรักษ์และศึกษา กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชอบได้แก่การเที่ยวชมศิลปกรรมความสวยงามของวัด และประโยชน์ที่นักท่องเที่ยว ได้รับจากการเดินทางมาเที่ยววัดคือการได้ผ่อนคลายความเครียด เกิดความสบายใจ และได้พัฒนาจิตใจให้สงบ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบาย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

- ๑) ควรส่งเสริมโดยการดำเนินตามนโยบายที่เทศบาลเมืองเมืองแกนวางไว้ไปปฏิบัติอย่างแท้จริง
- ๒) ควรส่งเสริมการอบรมมัคคุเทศก์น้อย มัคคุเทศก์ท้องถิ่น อย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรมให้มากที่สุด
- ๓) ควรส่งเสริมการสร้างงานในชุมชนให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เกิดผลได้อย่างแท้จริง
- ๔) ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ทั้งในรูปแบบของการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและส่งเสริมการประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- ๑) ผู้บริหารเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร มีความรับผิดชอบมีจิตสำนึกในการทำงาน คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก โดยผู้นำ

^{๖๑}วัชรภรณ์ ระยาศรี, เรื่อง “พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงพุทธของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติที่มาเที่ยววัดในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร”, ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), ๒๕๕๑.

ควรจะพัฒนาทักษะในการทำงาน โดยเฉพาะด้านการประสานงาน เพื่อให้เทศบาลฯ มีเครือข่ายการทำงานที่จะช่วยดูแลและพัฒนาพื้นที่ให้เป็นพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน

๒) เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาควรบริหารงานโดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ได้แก่ คน (บุคลากรและประชาชน) งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และอื่นๆ ให้สามารถตอบสนองความต้องการ ของประชาชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในชุมชนและเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เกิดผลที่ชัดเจน

๓) เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาควรสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมของเทศบาลฯ ที่มาจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชนก่อให้เกิดการยอมรับ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ประชาชนมีความตระหนักมีความรับผิดชอบในการ พัฒนาพื้นที่ รวมทั้งสามารถพัฒนาตัวเอง/กลุ่ม/ชุมชน และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างต่อเนื่อง

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) ควรทำการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา

๒) ควรทำการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา

๓) ควรทำการศึกษาวิจัยศักยภาพของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างยั่งยืน